

EXPUNERE DE MOTIVE

Multiplele schimbări ale tipurilor de formare ale asistentelor medicale din ultimii 25 de ani, ce ar fi trebuit să intre sub incidența prevederilor Directivei 2013/55/UE din 20 noiembrie 2013 de modificare a Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a Regulamentului (UE) nr.1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne ("Regulamentul IMI"), au generat o serie de probleme.

Directiva 2005/36/CE și în Directiva 2013/55/UE au ca obiect recunoașterea calificărilor profesionale între statele membre ale U.E., inclusiv profesiile medicale. Din această perspectivă, la prima vedere s-ar putea considera că prevederile acestora nu produc efecte în plan intern, respectiv în privința asistentelor medicale absolvente de postliceală care lucrează în spitalele din România. În calitate de inițiator, consider, având în vedere că principiile stabilite de aceste directive trebuie să fie și sunt aplicabile și în cazul României, că unul dintre argumente este derivat din efectele migrației personalului medical care, potrivit programului de revalorizare, odată revalorizate diplomele asistentelor medicale absolvente de postliceală, va avea posibilitatea exercitării libere a profesiei într-un stat al U.E. la nivele comparabile cu absolvențele de studii superioare. Luând în considerare libertatea acestora de a se întoarce în România după o perioadă de lucru în alt stat membru al U.E., devine evidentă absurditatea situației în care acestea ar fi lipsite în România de drepturi pe care le aveau într-un alt stat U.E., încălcându-se, astfel, prevederile Directivelor amintite.

Prevederile naționale în domeniul asistentelor medicale vizează în egală măsură asistentele medicale din România cât și pe cele care ar putea veni/vin în România și sunt într-o situație similară cu asistentele medicale absolvente de postliceală. Devine evident în acest caz faptul că legislația națională trebuie să se conformeze prevederilor și principiilor Directivelor.

Principala problemă este generată de art.174 alin.(6) din Legea nr.1/2011, Legea educației naționale, care interzice recunoașterea universitară a creditelor obținute în învățământul postliceal: „în învățământul superior din domeniul sănătate nu se pot transforma în credite echivalente și transfera studiile obținute în învățământul postliceal.” În felul acesta, se poate identifica un impediment legal în calea traseului firesc al asistentelor medicale absolvente de postliceală, care au început formarea înainte de 1 ianuarie 2007. Această prevedere ridică două probleme juridice majore:

- a) are un caracter discriminatoriu, excludând asistentele medicale din rândul cetățenilor care pot beneficia de mecanismul creditelor transferabile. Este suficientă în acest sens menționarea prevederilor art.44 alin.(10): „Creditele pentru educație și formare profesională obținute în învățământul postliceal pot fi recunoscute pentru absolvenții cu diplomă de bacalaureat de către universități, în baza deciziilor senatului universitar, ca unități de credite de studii transferabile pentru nivelul licență.” Cu alte cuvinte, este evident faptul că suntem fie în situația unei discriminări, fie în cea a unei derogări de la prevederile generale. În contextul

principiilor stabilite de legislația U.E., anterior amintite, este evident că nu este vorba de o derogare, ci de prevederi cu caracter discriminatoriu.

b) Directiva 55/UE/2013 a apărut ulterior Legii nr. 1/2011, fiind evidentă necesitatea adaptării ei la noile prevederi.

Principala observație este legată de faptul că deși Directiva recunoaște principiul drepturilor dobândite, statul român nu face acest lucru în raport cu asistentele medicale. Principala problemă este generată de către legiuitor care a introdus o prevedere cu caracter discriminatoriu în cazul învățământului medical. Consider că în discuție este dreptul la propria profesie, care nu poate fi alterat de apariția unor noi tipuri de formare, diferite față de cel la care au avut acces asistentele medicale în momentul înscriserii în forma de pregătire inițială, fiind un drept ce decurge atât din drepturile constitutionale ale cetățeanului, cât și din principiul drepturilor obținute stipulat în textul Directivei 36/2015.

Raportat la echivalarea asistentelor medicale absolvente de postliceală cu asistentele medicale absolvente de studii universitare, se poate ridica în mod firesc întrebarea dacă acest drept este încălcăt în condițiile în care asistentele medicale absolvente de postliceală își pot desfășura în continuare în mod liber activitatea profesională. Dacă ne raportăm la nivelul maxim de afectare posibil, respectiv pierderea dreptului de a-și exercita profesia, este evident că nu ne aflăm într-o astfel de situație. Însă, la fel de evidentă este încălcarea acestui drept în momentul în care privim situația din perspectiva posibilităților de avansare profesională: asistentele medicale absolvente de postliceală sunt obligate să parcurgă întregul program de formare universitară dacă vor să acceadă la acest nou nivel profesional, al cărui corespondent esențial îl constituie un nivel de salarizare mai mare. Pentru ca perspectiva să fie suficient de evidentă, reamintim faptul că cele două categorii de asistente medicale, respectiv cele absolvente de postliceală și cele absolvente de studii universitare, au la momentul actual exact aceleași atribuții profesionale. Cu alte cuvinte, nu suntem în situația unei profesii diferite și nici măcar a unei diferențe între atribuțiile profesionale. Parcurgerea întregului traseu de pregătire universitară înseamnă în aceste condiții obligația reluării formării profesionale pentru competențe ce sunt deja recunoscute pentru desfășurarea activității, ceea ce echivalează de fapt cu nerecunoașterea acestor competențe din perspectiva accederii la noul nivel profesional.

Față de aceste considerente, întregul proces de echivalare fiind unul de aducere a asistentelor medicale la același nivel al competențelor certificate, este necesară adoptarea acestei inițiative legislative pentru a aduce la îndeplinire unificarea acestei profesii.

INITIATOR:

Senator Ovidiu Liviu DONȚU (PSD)